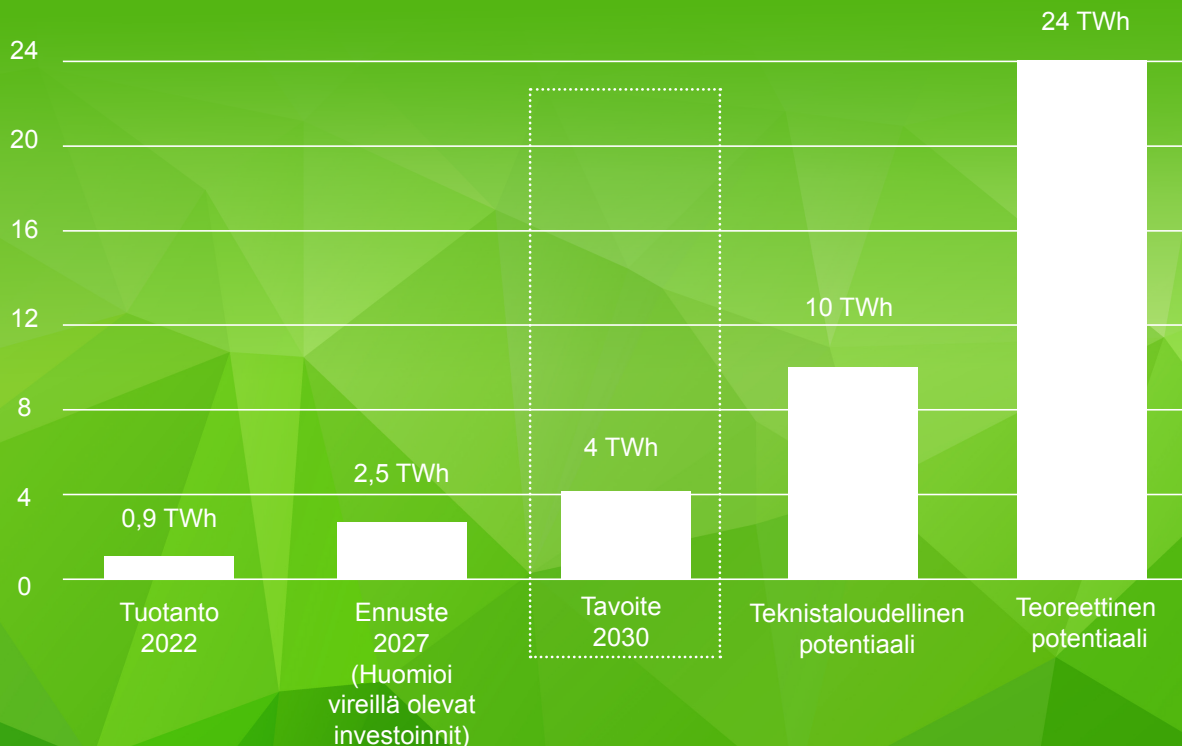

Biokaasualan tukien jatkuminen on varmistettava

Biokaasu mahdollistaa biopohjaisten sivuvirtojen ja jätteiden muuttamisen uusiutuvaksi energiaksi sekä kierrätysravinteiksi. **Biokaasun tuotanto lisää yhteiskuntamme huoltovarmuutta energian sekä lannoitteiden suhteen, tukee paikallistalouden suotuisaa kehitystä ja samalla edesauttaa Suomen hiilineutraalisuustavoitteita vähentämällä päästöjä.** Biokaasualan kehitystä Suomessa on vauhdittanut viime vuosina lisääntynyt nesteytetyn biokaasun käyttö raskaan liikenteen polttoaineena. Vuonna 2022 Suomessa tuotettiin 0,9 terawattituntia (TWh) biokaasua. Arvioitu teknistaloudellinen tuotantopotentiaali on kuitenkin 10 TWh, josta jopa 86 % pohjautuu maataloussyötteisiin. Elokuussa 2024 alan toimialajärjestöjen julkaisema Biokaasuvisio asettaa tavoitteeksi tuotannon nostamisen neljään terawattituntiin vuoteen 2030 mennessä. Maatalouden sivuvirtojen (lanta, nurmi, olki) tehokas ja optimoitu hyödyntäminen mahdollistaa biokaasutuotannon, jonka taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen merkitys on suuri yhteiskunnallemme.

Biokaasun tuotanto olisi mahdollista yli kymmenkertaistaa nykyisestä, pääasiassa hyödyntämällä maatalouden sivuvirrat tehokkaammin. Elokuussa 2024 julkaistu biokaasun julkilausuma asettaa tavoitteeksi 4 TWh tuotannon vuodelle 2030.

Eri puolilla maata on käynnissä useita eri kokoluokan biokaasulaitoshankkeita – sekä suuria teollisen luokan investointeja että pieniä maatilamittakaavan laitoksia. Hankkeita jarruttavat biokaasun tuotantoon liittyvät kannattavuushaasteet sekä sen asema ja tulevaisuus energiasektorilla. Uusiutuvien kaasujen ja kierrätyslannoitteiden markkinat ovat vasta kehitymässä, mikä nostaa investointien riskitasoa. Investointitukien riittämättömyys vähentää investointien määrää ja erilaisille alaa eteenpäin vieville kannustimille on tarve alan elinkelpoisuuden varmistamiseksi. Pienimuotoinen ja alkuvaiheen biopolttoaineiden tuotanto on fossiilisia polttoaineita kalliimpaa, ja markkinoiden kehittämissä vaiheissa tarvitaan kannustimia.

Biokaasualan tukimuodot sekä mekanismit tarvitsevat ennakoitavuutta ja poliittisilla päätöksillä on suuri vaikutus alan kehitykseen. Erityisiä haasteita ovat aiheuttaneet biokaasulaitosten tuen vähentyminen sekä polttoaineiden jakeluelvoitteen muutokset, kuten velvoitetasojen alentaminen, muutokset jakeluelvoitteen soveltamisalassa (synteettiset polttoaineet, sähkö) ja tulevat muutokset sakkomaksuihin. Maaseutualueilla kaasuverkoston saavutettavuus aiheuttaa alueellista epätasa-arvoa, mikä korostaa logistiikkatuen tarpeen selvittämistä. Vuonna 2020 laadittu kansallinen biokaasuohjelma tulee päivittää ja varmistaa tukien jatkuvuus ja biokaasun aseman vakiinnuttaminen sääntelyssä.

Suosituksia Suomen päättäjille

- 1 Suomen on päivitettävä pääministeri Marinin hallituksen vuonna 2020 julkaisema kansallinen biokaasuohjelma ja varmistettava ohjelman jatkuminen.
- 2 Biokaasulaitosten investointitukien ja ravinteiden kierrätyksen avustuksien jatkuminen on varmistettava.
- 3 Liikennepolttoaineiden jakeluelvoitteen lisävelvoitteen tasoa on nostettava biokaasun kysynnän lisäämiseksi.
- 4 Kaasukäyttöisten raskaan liikenteen ajoneuvojen hankintatukea tulee myöntää myös jatkossa biokaasun kysynnän lisäämiseksi. Tuki tulisi laajentaa myös joukkoliikenteen ja jakeluautojen hankintaan.
- 5 Biokaasun asema raskaan liikenteen ja laivaliikenteen päästösääntelyssä on vakiinnutettava biokaasua suosivaksi.
- 6 Kuljetustuen mahdollisuutta biometaanin kuljettamiseksi maakaasuverkkoon syötettäväksi on selvitettävä.

Esimerkkitapaus

Biokaasuinvestointeihin tarkoitettujen määrärahojen riittämättömyys

Suomessa biokaasuinvestointien rahoitusmahdollisuudet ovat rajalliset. Maatilat ja maatilayhteisöt voivat saada rahoitusta maa- ja metsätalousministeriöltä, mutta budjetti on rajallinen. Esimerkiksi kunnat ja kuntien omistamat yritykset, kuten jätevedenpuhdistamot, voivat tällä hetkellä saada rahoitusta biokaasuinvestointeihinsa ympäristöministeriöltä, jos hankkeessa otetaan huomioon myös ravinteiden kierrätyksen näkökulma. Tämä tuki on kuitenkin päättymässä ja viimeiset hakumahdollisuudet ovat vuonna 2024.

Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) myöntää edelleen tukia myös biokaasuinvestoinneille. TEM:n energiatukien määrärahat ovat kuitenkin pienentyneet viime vuoden 100 miljoonasta eurosta 14 miljoonaan euroon vuonna 2024 (TEM, 2024). Rahoitusvaltuus on Business Finlandilla, ja rahoitusta on päätetty myöntää vain lisäuuutusarvoa tuoviin biokaasulaitosinvestointeihin, muun muassa uutta teknologiaa hyödyntäviin laitoksiin. EU:n ylimääräistä RRF-rahoitusta on ollut haettavissa 2024 asti, mutta rahoitus on nyt päättymässä.

Tämä policy brief on tuotettu osana TREASoURcE-hankkeen työpakettia ”Legislative and regulatory framework for target value chains” (Kohdearvoketjujen lainsäädäntö- ja sääntelykehys). Se tarjoaa poliittisille päättäjille ja sidosryhmille perustan kehittää tehokkaita toimintatapoja, joilla edistetään kiertotaloussiirtymää. Tämä policy brief pohjautuu toteutettuun kirjallisuusselvitykseen sekä sidosryhmätyöskentelyyn, jonka avulla validoitiin löydökset. Hankkeen raportissa [D1.3 Legislative and regulatory framework for target value chains](#) käsitellään kriittisiä haasteita ja mahdollisuuksia kiertotaloussiirtymän edistämiseksi.

Julkaisu: 10/2024

Kirjoittajat: Nora Berglund, Tran Ngo, Elina Yli-Rantala, Anne-Christine Ritschkoff, Jaana Koivisto, Pirkko Eteläaho, Aila Majjanen, Kaisa Simola

Lisätieto: Nora Berglund, nora.berglund@mtk.fi

Toimittaja: Kaisa Simola

Taitto: Petra Ylikantola

Partnerit

Lähteet

Tilastokeskus. 2023. Energian hankinta ja kulutus, haettu 2.9.2024, www.stat.fi/energia

Marttinen, S., Luostarinen, S., Winqvist, E., & Timonen, K. 2015. Rural biogas: feasibility and role in Finnish energy system. Cluster for Energy and Environment: Helsinki, Finland.

Biokaasuvisio2030. 2024. Biokaasuvisio2030-julkilausuma, haettu 2.9.2024.

https://biokaasu2030.fi/wp-content/uploads/2024/08/Biokaasuvisio2030_14082024.pdf

TREASoURcE on nelivuotinen (2022–2026) EU:n Horisontti Eurooppa -ohjelman rahoittama hanke, jonka tavoitteena on edistää kiertotaloutta alueellisten kiertotalouspilottien avulla. Projektin keskiössä on kolme arvoketjua: hyödyntämätön muovijäte, sähköautojen akkujen uusiokäyttö sekä biopohjaiset sivuvirrat ja jätteet. Monipuolista sidosryhmätyötä hyödyntäen hankkeen tavoitteena on lisätä merkittävästi tuotteiden ja materiaalien kiertoa sekä kansalaisten kiertotalousosaamista Pohjoismaissa ja Itämeren alueella.

treasource.eu

Euroopan unionin
rahoittama

Euroopan unionin rahoittama. Näkemykset ja mielipiteet ovat kuitenkin kirjoittajien omia, eivätkä välttämättä heijasta Euroopan unionin tai Euroopan tutkimusneuvoston (REA) näkemyksiä. Euroopan unionia tai rahoittajaviranomaista ei voida pitää niistä vastuullisina.